

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **Mgr. L.V.**
sídlem xxx

proti
žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 16, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí odvolacího kárného senátu kárné komise České advokátní komory ze dne 26. 4. 2022, č. j. K 77/2020–52,

takto:

- I. Žaloba se v části, v níž se žalobkyně domáhá výroku, že se kárné řízení zastavuje, odmítá.
- II. Ve zbytku se žaloba zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Rozhodnutím kárného senátu kárné komise žalované (dále jen „kárný senát“) ze dne 25. 6. 2021, č. j. K 77/2020 – 36 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), bylo rozhodnuto, že se žalobkyně dopustila kárného provinění tím, že dne 4. 12. 2019 jako samostatná advokátka uzavřela se soudní Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

znalkyní Ing. Jitkou Čočkovou, IČ 71071911, smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo zhotovení znaleckého posudku oceňujícího obchodní závod kárně obviněné a ve které se kárně obviněná zavázala zaplatit cenu díla ve výši 12 100 Kč, a poté, co byla po zhotovení znaleckého posudku cena díla Ing. Jitkou Čočkovou vyúčtována fakturou číslo 190100009 ze dne 19. 12. 2019, splatnou dne 27. 12. 2019, takto ujednanou cenu díla neuhradila nejméně do 23. 7. 2020, ačkoli zaplacení opakovaně přislíbila.

2. Uvedeným jednáním podle prvostupňového rozhodnutí porušila žalobkyně povinnosti stanovené zákonem č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), a usnesením představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „etický kodex ČAK“). Jednání žalobkyně orgány žalované kvalifikovaly jako porušení § 16 odst. 2 zákona o advokacii, § 17 zákona o advokacii ve spojení čl. 4 odst. 1 etického kodexu ČAK a čl. 4 odst. 2 věty první etického kodexu ČAK.
3. Žalobkyně dle kárného senátu svým shora popsaným jednáním porušila povinnost jednat při výkonu advokacie čestně a svědomitě; nepostupovala při výkonu advokacie tak, aby nesnižovala důstojnost advokátního stavu a za tím účelem nedodržovala pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže ukládající jí poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu a neplnila převzaté závazky.
4. Za kárné provinění bylo žalobkyni uloženo kárné opatření, pokuta ve výši 5 000 Kč, a byla jí uložena povinnost zaplatit částku 8 000 Kč jako náhradu nákladů kárného řízení.
5. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž namítla, že její jednání nelze podřadit pod výkon advokacie, jak je zákonem o advokacii definován; nejedná se o závažný skutek, za který by měla být uložena pokuta. Uskutečněním jednání v její nepřítomnosti navíc byla kárným senátem porušena její procesní práva.
6. O odvolání žalobkyně rozhodl dne 26. 4. 2022, č. j. K 77/2020–52, odvolací kárný senát kárné komise žalované tak, že odvolání zamítnul a napadené rozhodnutí potvrdil. Odvolací kárný senát uzavřel, že žalobkyně se popsaného skutku dopustila při výkonu advokacie, protože předmětný dluh za vypracování znaleckého posudku se týkal ocenění obchodního závodu žalobkyně jako advokátky pro účely zvažovaného vložení tohoto závodu do advokátní společnosti. Žalobkyně sama argumentovala pokusy zaplatit předmětný dluh z bankovního účtu své advokátní společnosti, v jednání se soudní znalkyní od začátku vystupovala jako advokátka. Skutek žalobkyně proto podle odvolacího kárného senátu spadá pod kárnou pravomoc žalované. Žádosti o odročení jednání kárného senátu podala žalobkyně opožděně, v době trvání nouzového stavu nebyla zakázána jednání správních orgánů. Uložené kárné opatření není podle odvolacího kárného senátu nepřiměřeně přísné.

II. Obsah žaloby

7. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí o odvolání, prvostupňového rozhodnutí a žádá, aby soud kárné řízení proti žalobkyni zastavil.
8. Žalobkyně namítá, že orgány žalované aplikovaly právní úpravu zákona o advokacii ve znění, které v době spáchání skutku nebylo účinné. Zákonem č. 527/2020 Sb., byl novelizován § 17 zákona o advokacii tak, že advokát „postupuje **zejména** při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže. (...)“. Žalobkyně namítá, že použité ustanovení zákona o advokacii na řešenou situaci nedopadají; jednání žalobkyně bylo jejím soukromým jednáním a nepředstavovalo výkon advokacie, jak je zákonem vymezen. Použité ustanovení etického kodexu ČAK, tj. povinnost

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

advokáta plnit převzaté závazky podle čl. 4 odst. 2 věty první je podle žalobkyně vydáno mimo rámec zákonného zmocnění, a vztahuje se pouze k závazkům při výkonu advokacie.

9. Žalobkyně dále namítá, že jí vytýkané jednání nedosáhlo takové intenzity, aby představovalo kárné provinění, a aby za něj byla uložena pokuta.
10. Žalobkyně tvrdí, že se vytýkaného jednání nedopustila ona samotná, ale její advokátní kancelář; jednání je proto přičitatelné společnosti, a ne samotné advokátce.
11. Závěrem žalobkyně namítá, že postupem orgánů žalované bylo porušeno její právo na spravedlivý proces, protože první jednání (12. 3. 2021) proběhlo v době vysokého výskytu onemocnění covid-19 a omezení cest mezi okresy, a z druhého jednání (25. 6. 2021) se žalobkyně omluvila a doložila důvod své nepřítomnosti, účast na soudním jednání. Přestože se z pohledu žalované mohlo jednat o pozdní omluvu, jednalo se dle žalobkyně o omluvu validní.
12. Žalobkyně rovněž namítá, že žalovaná jedná ve střetu zájmů, když sankce a náklady kárného řízení jsou hrazeny na její účet.

III. Vyjádření žalované

13. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že je otázkou, zda je žaloba přípustná, „*když žalobkyně argumentuje výlučně proti odůvodnění rozhodnutí žalované K 77/2020 z 25. června 2021*“ s tím, že žalobkyně v bodě 1.4 žaloby uvedla, že podává žalobu proti výroku rozhodnutí prvního stupně, a to v celém jeho rozsahu.
14. Žalovaná tvrdí, že není pravdivé vyjádření žalobkyně, že znalecký posudek nechala vypracovat advokátní kancelář, jejíž je žalobkyně společníkem; ve skutečnosti tento posudek objednala žalobkyně v době, kdy advokacii vykonávala jako samostatná advokátka. Za kárné provinění je nadto odpovědný vždy sám advokát, a to i tehdy pokud advokacii vykonává ve sdružení.
15. Žalovaná zdůrazňuje, že novela § 17 zákona o advokacii na právní posouzení jednání žalobkyně nemá žádný vliv, protože v řízení bylo zjištěno, že provinění „*má vazbu na výkon advokacie*“. Citace novelizovaného znění § 17 zákona o advokacii je toliko formální chybou, která nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.
16. Žalovaná dále opakuje, že ani jednu z omluv žalobkyně z ústních jednání není možné považovat za omluvu náležitou a odkázal na body 14 až 17 odůvodnění napadeného rozhodnutí.
17. Žalovaná navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

18. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.
19. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

K přípustnosti žaloby

20. Soud nejprve posoudil, zda byla žaloba podána a včas a je přípustná. Rozhodnutí o odvolání bylo žalobkyni doručeno dne 12. 6. 2022, jak vyplývá z doručenký založené na č. l. 58 správního spisu žalované. Žalobkyně žalobu podala u zdejšího soudu dne 12. 8. 2022, tj. v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 soudního řádu správního). Žaloba tedy byla podána včas.

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

21. Podle § 78 odst. 3 soudního řádu správního platí, že „zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo“. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 Afs 57/2006-70, tento postup je výlučně věcí úvahy soudu a leží mimo dispoziční sféru účastníků řízení. Pokud žalobce takový postup i přesto navrhne, soud jím není vázán a nepovažuje-li takový postup za potřebný, nerozhoduje o něm. I za této situace je však jeho povinností se s tímto návrhem v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádat.
22. Žalovaná zpochybnila přípustnost podané žaloby, neboť žalobkyně uvedla, že podává žalobu proti výroku rozhodnutí prvního stupně, a to v celém jeho rozsahu. Soud však dospěl k závěru, že tato námitka žalované není důvodná. Z označení podané žaloby, žalobního petitu i celkové argumentace žalobkyně je zjevné, čeho se žalobkyně domáhá, tj. že se domáhá zrušení jak rozhodnutí o odvolání, tak i prvostupňového rozhodnutí, kde soudu navrhuje postup podle § 78 odst. 3 soudního řádu správního. Přestože formulace v bodě 1.4 žaloby může nasvědčovat opaku, z dalších pasáží žaloby (zejména ze žalobního návrhu) je patrné, že návrh směřuje proti rozhodnutí žalované o odvolání. Soud proto dospěl k závěru, že žaloba je přípustná.
23. Naopak nepřipustným je návrh žalobkyně, aby soud zastavil kárné řízení proti žalobkyni.
24. Podle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Soudní řád správní ani jiný zákon nedává soudu oprávnění rozhodnout o zastavení řízení vedeného před správním orgánem, z něhož vzešlo přezkoumávané rozhodnutí v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. To samozřejmě platí i tehdy, pokud takový postup žalobce výslovně navrhne. Soudní rozhodování v tomto řízení je omezeno limity uvedenými v § 78 soudního řádu správního. Soud souhlasí s komentářovou literaturou (BRUS, Martin; HLOUCH, Lukáš; POTĚŠIL, Lukáš; RIGEL, Filip; ŠIMÍČEK, Vojtěch. *Soudní řád správní: Komentář*. Nakladatelství Leges, 2014), že „*krajský soud není oprávněn vyslovit, při současném zrušení rozhodnutí správního orgánu, že se řízení před správními orgány zastavuje. Není však vyloučeno, aby tento (právní) názor vyslovil v odůvodnění, proč se správní orgány jím budou ve smyslu odstavce 5, při dalším postupu a rozhodování, vázány.*“
25. Podle § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního platí, že „nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný“.
26. Vzhledem k povinnosti soudu vypořádat se s celým žalobním návrhem (srov. s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2021, č. j. 5 Afs 187/2020 – 31, bod 14 odůvodnění), musel soud vzhledem k nepřipustnosti této části návrhu postupem podle § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního návrh žalobkyně v této části odmítnout.

K přičitatelnosti vytýkaného skutku žalobkyni

27. Z úplného výpisu údajů o advokátovi (z tzv. matričního listu) předloženého žalovanou soud zjistil, že žalobkyně vykonávala svou praxi jako samostatná advokátka v období od 1. 11. 2014 do 23. 2. 2020. Od 24. 2. 2020 advokacii vykonává jako společník společnosti s ručením omezeným.
28. Podle § 32 odst. 1 zákona o advokacii platí, že „advokát a advokátní koncipient jsou kárně odpovědní za kárné provinění.“ I pokud by se tedy skutkový děj vztahoval výhradně k době působení žalobkyně ve společnosti s ručením omezeným, pak by to nemělo na přičitatelnost skutku žalobkyni žádný vliv. Kárnou odpovědnost má vždy advokát, bez ohledu na způsob výkonu advokacie.
29. Nadto podle skutkové věty prvostupňového rozhodnutí se žalobkyně dopustila kárného jednání tím, že nejméně do 23. 7. 2020 neuhradila ujednanou cenu díla dle faktury splatné dne 27. 12. 2019. Uvedený skutek byl spáchán jak v době, kdy žalobkyně byla samostatnou advokátkou, tak v období, kdy advokacii vykonávala jako společník společnosti s ručením omezeným. Námitka žalobkyně, že se jednání nedopustila ona samotná, ale její kancelář (společnost), proto není důvodná.

Vztah skutku žalobkyně k výkonu advokacie

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

30. Soud se ztotožňuje se žalobkyní, že vzhledem k tomu, že kárné provinění se dle výrokové věty prvostupňového rozhodnutí uskutečnilo v období do 23. 7. 2020, je třeba její jednání posoudit podle zákona o advokacii ve znění účinném do 31. 12. 2020, tj. před novelizací § 17 zákona o advokacii, než bylo do tohoto ustanovení doplněno slovo „zejména“. Tento závěr ostatně přijala i žalovaná, jak vyplývá z jejího vyjádření.
31. Je tedy třeba zkoumat, zda existuje vztah mezi jednáním žalobkyně, které jí je kladeno za vinu, a výkonem advokacie, přesněji jaký tento vztah je.
32. Podle § 17 zákona o advokacii *„advokát postupuje zejména při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže. Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže stanoví stavovský předpis.“*
33. Z důkazů, které jsou obsažené v kárném spise žalované (například z faktury ze dne 19. 12. 2019) vyplývá, že předmětem znaleckého posudku bylo ocenění obchodního závodu žalobkyně jako advokátky. Pokud si žalobkyně objednala ocenění obchodního závodu své advokátní praxe jako advokátka, bezesporu takto jednala při výkonu advokacie. A dle soudu se jedná o natolik silnou souvislost s výkonem advokacie, že její jednání mohlo být sankcionované žalovanou jako samosprávnou profesní komorou advokátů.
34. Žalobkyně argumentovala vymezením legislativní zkratky „výkon advokacie“ jako poskytování právních služeb advokáty (§ 1 odst. 1 zákona o advokacii). Vymezením tohoto pojmu, pro účely širší kárné odpovědnosti se zabýval již v minulosti Nejvyšší správní soud, když v rozsudku ze dne 31. 5. 2004, č. j. 5 As 34/2003-47, uvedl, že *„nelze přisvědčit stěžovateli, který „výkon advokacie“ jako legislativní zkratku vztáhl pouze a právě jen na vlastní poskytování právní služby advokátem klientovi. To, že legislativní zkratka „výkon advokacie“ nezahrnuje pouze poskytování právních služeb, ale je nutné v rámci ní rozlišovat dva samostatné pojmy, je patrné i z dalších ustanovení zákona o advokacii - např. z již výše citovaného ustanovení § 2 odst. 1, které hovoří o tom, kdo může poskytovat právní služby, či z ustanovení § 19 odst. 1, ve kterém jsou uvedeny důvody, pro které lze poskytnutí právních služeb odmítnout apod. Skutečnost, že zákonodárce důsledně rozlišil v zákoně o advokacii pojmy „poskytování právních služeb“ a „výkon advokacie“, vede k logickému závěru, že tam, kde použil pojem „výkon advokacie“, měl na mysli veškeré úkony, které advokát činí v souvislosti s výkonem nezávislého povolání advokáta, tedy i ty, k nimž je povinován či které učiní v souvislosti s poskytováním právní služby na základě uzavřené smlouvy, a to i poté, co je zastupování klienta ukončeno, přičemž je činí nikoliv jako občan, ale jako advokát při výkonu svého povolání, tedy při výkonu advokacie. (...) Z těchto hledisek je třeba chápat požadavky vymezené v čl. 4 odst. 1 pravidel, tedy všeobecné požadavky na poctivě, čestně a slušně chování advokáta, jako generální skutkovou podstatu pokrývající pravidla v celé jejich šíři. Požadavky poctivosti, čestnosti a slušnosti platí tedy nejen pro výkon advokacie, ale i pro soukromý život advokáta, **pro vztahy k jeho soukromým věřitelům a dlužníkům, pro jeho projevy na veřejnosti, pro jeho chování ve společenském styku apod.“***
35. Pokud výše uvedené premisy aplikujeme na nyní řešenou věc, tak dle soudu žalobkyně v souvislosti s objednáním znaleckého posudku právně jednala jako advokátka, protože existovala nesporná souvislost mezi předmětem právního vztahu se znalkyní a výkonem nezávislého povolání advokáta. Navíc soud opakuje, že žalobkyně si znalecký posudek objednala jako advokátka a v celém smluvním vztahu jako advokátka vystupovala; za této situace mohla druhá strana očekávat, že žalobkyně bude postupovat se zřetelem ke všem povinnostem advokátky. Oproti řešenému skutku pak platí, že příklady, které žalobkyně zmiňuje (porušení manželského slibu či povinnosti péče o děti) jsou typickými situacemi, které s výkonem advokacie nijak nesouvisí, a kam kárná pravomoc žalované v zásadě nesahá. Jakkoliv posouzení, zda určitý právní vztah s výkonem advokacie souvisí či nikoliv, nemusí být vždy jednoduché, v projednávané věci se jedná o souvislost, která je zjevná.
36. Na výše uvedeném závěru nemůže nic měnit ani fakt, že se mezi žalobkyní a znalkyní jednalo o soukromoprávní vztah; ostatně i vztah mezi advokátem a klientem je svou povahou vždy soukromoprávní a výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu zjevně pod kárnou

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

působnost žalované řadí i jednání advokáta ve vztazích k soukromým věřitelům a dlužníkům, kteří nejsou klienty advokáta.

37. Pokud se žalobkyně dovolává čl. 4 odst. 2 etického kodexu ČAK, který advokátům ukládá povinnost plnit převzaté závazky, zde platí, co je uvedeno výše: advokát má etickým kodexem zvláště uloženou (a žalovanou sankcionovanou) povinnost plnit ty závazky, které s výkonem advokacie souvisí, což je podmínka, která je v projednávaném případě naplněna. Etický kodex ČAK v tomto ohledu nevybočuje ze zákonného zmocnění, jak je uvedeno v § 17 zákona o advokacii, a to i ve znění účinném do 31. 12. 2020.

K námitce porušení procesních práv žalobkyně

38. Podle § 35e zákona o advokacii platí, že podrobnosti o kárném řízení stanoví kárný řád a nestanoví-li zákon o advokacii nebo kárný řád něco jiného a nevyplývá-li něco jiného z povahy věci, použijí se přiměřeně ustanovení trestního řádu. Kárný řád vydává Ministerstvo spravedlnosti na základě zmocnění podle § 51 odst. 1 zákona o advokacii. Advokátní kárný řád byl vydán vyhláškou č. 244/1996 Sb., kterou se podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, stanoví kárný řád (advokátní kárný řád).
39. Podle § 16 advokátního kárného řádu platí: „(2) Nedostavil-li se řádně předvolaný kárně obviněný k jednání, ani nepožádal podle odstavce 3 o odročení jednání, může kárný senát jednat v jeho nepřítomnosti. (3) Objeví-li se překážka, pro kterou nelze jednání provést nebo v něm pokračovat, rozhodne předseda kárného senátu o odročení jednání. Předseda kárného senátu **může** rozhodnout o odročení jednání také na základě řádně odůvodněné žádosti kárně obviněného, **pokud ji obdrží nejpozději do zahájení jednání**, jestliže na straně kárně obviněného nastaly nepředvídatelné a jím samým nezpůsobené překážky.“ Nepřítomnost kárně obviněného tedy není bez dalšího důvodem k (automatickému) odročení nařízeného jednání a je ponecháno na úvaze předsedy kárného senátu, zda žádosti kárně obviněného vyhoví.
40. První jednání ve věci žalobkyně se uskutečnilo dne 12. 3. 2021, přičemž kárný senát nevyhověl žádosti žalobkyně o odročení jednání. Soud však v postupu kárného senátu neshledal rozpor se zákonem. Soud považuje za všeobecně známé, že v tomto období byl vysoký počet nakažených onemocněním covid-19 a ze strany orgánů veřejné moci byla přijata řada opatření, která měla za cíl zajistit zásadní snížení množství potenciálně rizikových kontaktů. Přesto soud ve shodě s žalovanou zdůrazňuje, že neplatilo omezení, které by bránilo jednání správních orgánů. Žalobkyně nedoložila žádné konkrétní důvody hodné zvláštního zřetele, proč mělo být jednání v její věci odročeno. Jako právnička a advokátka musela vědět, že je na ní, aby v případě žádosti o odročení tuto žádost odůvodnila a důvod žádosti prokázala, tedy označila důkazní prostředky na podporu svého tvrzení. Pokud tak neučinila, nemůže se nyní dovolávat toho, že kárný senát jednání nařízené na den 12. 3. 2021 neodročil.
41. Pokud jde o omluvu z jednání kárného senátu, které se mělo uskutečnit dne 25. 6. 2021 v 9:00, soud se shoduje s žalovanou, že se nejednalo o omluvu včasnou. Datová zpráva žalobkyně byla podána dne 24. 6. 2021 ve 23:54:23, tj. jen devět hodin před jednáním kárného senátu. Jako důvod omluvy bylo připojeno předvolání k jednání u Okresního soudu v Ústí nad Labem, které je datováno ke dni 12. 5. 2021. Žalobkyně v omluvě ani později (v odvolání, v žalobě) netvrdila, ani neprokázala žádné objektivní skutečnosti, které jí bránily zaslat omluvu včas, resp. bezodkladně poté, co se o kolizi v termínech jednání dozvěděla. Žádost o odročení jednání odeslaná pouze pár hodin před jeho uskutečněním v situaci, kdy jednání bylo nařízeno více než měsíc předem (předvolání ke kárnému senátu je datováno k 18. 5. 2021 a bylo žalobkyni doručeno 28. 5. 2021) nelze považovat za včasnou omluvu. Z pohledu § 16 odst. 3 advokátního kárného řádu sice byla žádost o odročení doručena žalované před zahájením jednání, to však samo o sobě neznamená, že by kárný senát žalované byl povinen žádosti vyhovět. Soud při přezkumu jeho uvážení přezkoumává pouze to, zda jeho postup není libovolný a je odůvodněn. Vzhledem k tomu, že žalobkyně tuto žádost doručila objektivně pozdě, přestože jí nic nebránilo ji doručit bezodkladně Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

poté, co se o kolizi dozvěděla, je postup kárného senátu v podobě jednání v nepřítomnosti žalobkyně (kárně obviněné) na místě. To vše platí i přesto, že překážka, která žalobkyni bránila v účasti na jednání kárného senátu dne 25. 6. 2021, objektivně existovala a nebyla žalobkyní nijak zaviněna.

42. Soud pro úplnost poznamenává, že s ohledem na výše uvedený závěr je distinkce, zda předseda kárného senátu obdržel žádost odročení jednání před zahájením jednání nebo až po něm, bez faktického významu. Z doručky vyplývá, že žalobkyně omluvenku doručila do datové schránky žalované před jednáním, a v době před jednáním byla žalovanou předána ke zpracování, když k otevření datové schránky došlo 25. 6. 2021 v 07:00:05. Případné prodlevy při předání předsedovi kárného senátu by šly žalované k tíži. Vzhledem k tomu, že žádost ale byla podána nikoliv včas, tak žalobkyni dle soudu nesvědčilo právo na to, aby k odročení jednání na základě její žádosti došlo, respektive soud opakuje, že je plně na úvaze předsedy kárného senátu, zda nařízené jednání odročí či nikoli.

Ke střetu zájmů žalované

43. Podle § 32 odst. 6 zákona o advokacii, ve znění účinném od 1. 1. 2021, tj. v době projednávání kárného provinění žalobkyně, platí, že „pokuta je příjmem Komory“. Rovněž podle předchozího znění účinného do 31. 12. 2020 platilo, že „výnos pokut připadá Komoře“. Pokud žalobkyně namítá, že orgány žalované jsou ve střetu zájmů, pokud rozhodují o výši pokuty, která je následně příjmem žalované, pak je nutné podotknout, že se jedná o úpravu stanovenou zákonem, kterou jsou orgány žalované vázány a nemohou se od ní odchýlit (čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, srov. § 2 odst. 1 správního řádu). A především je třeba zdůraznit, že žalovaná je při úvaze o výši ukládané pokuty vázána zásadou přiměřenosti a zákazem libovůle, který se projevuje rovněž v zákazu ukládat nepřiměřeně vysoké pokuty.
44. Soud při posouzení námitky žalobkyně neshledal, že by byl dán důvod pro postup podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, neboť nezjistil, že by toto ustanovení bylo v rozporu s ústavním pořádkem. Za této situace je i soud ustanovením zákona plně vázán (čl. 95 odst. 1 Ústavy).
45. Soud pro úplnost vysvětluje, že obdobná úprava není v českém právním řádu nijak výjimečná. Podle § 147 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů platí, že „obec vybírá a vymáhá pokuty; výnos pokut uložených obcí je příjmem obce, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak“. Podle § 248 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, pak platí, že „správce daně, který pořádkovou pokutu nebo pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy uložil, nebo rozhodl o povinnosti ji platit, spravuje i její placení a pokuta je příjmem veřejného rozpočtu, ze kterého je hrazena jeho činnost“. Analogie s obcí se nabízí zejména proto, že jak obec, tak žalovaná jsou samosprávnými korporacemi; zatímco obec je samosprávou územní, žalovaná reprezentuje samosprávu zájmovou. Přesto jsou tyto samosprávné jednotky zákonem nadány k určité sankční pravomoci (v případě obcí dokonce i nejen nad svými členy) a zákonodárce stanovil, že příjem z pokut je jejich příjmem. Zárukou, že rozhodování těchto orgánů samosprávy nebude libovolné, bude probíhat v souladu se zákonem a nebude přizpůsobeno snaze získat příjmy z pokut, je mimo jiné přezkum těchto rozhodnutí ve správním soudnictví. Ani tato námitka tedy není důvodná.

IX. Závěr

46. Soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žaloba nyní důvodná. V souladu s § 78 odst. 1 soudního řádu správního proto žalobu zamítl. Zčásti pak žalobu odmítl (viz výše).
47. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně neměla v řízení úspěch a žalované žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 13. prosince 2022

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.